

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 78/04-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. júna 2004 v senáte zloženom z predsedu Eduarda Bárányu a zo sudcov Juraja Babjaka a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť J. J., K., zastúpeného advokátom JUDr. R. J., B., ktorou namietal porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v konaní sp. zn. 7 C 641/2002, a takto

r o z h o d o l :

1. Právo J. J. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín sp. zn. 7 C 641/2002 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Trenčín prikazuje vo veci sp. zn. 7 C 641/2002 konať bez zbytočných prietáhov.

3. J. J. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trenčín povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Trenčín je povinný nahradiť J. J. trovy právneho zastúpenia vo výške 9 340 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsať slovenských korún) na bankový účet právneho zástupcu JUDr. R. J. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti J. J. vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. februára 2004 doručená sťažnosť J. J., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. R. J., B., ktorou namietal porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Okresným súdom Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 7 C 641/2002.

Ústavný súd uznesením z 3. marca 2004 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie č. k. III. ÚS 78/04-8.

Na výzvu ústavného súdu z 30. marca 2004 účastníci konania oznámili, že súhlasia s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania. Z uvedeného dôvodu ústavný súd využil možnosť postupu podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na charakter veci, kde je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 10 Cb 310/97-62 z 15. mája 1998 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obo 316/98 zo 16. augusta 1998 bol Ing. D. P. zaviazaný sťažovateľovi zaplatiť 30 192,50 CAD s príslušenstvom a nahradiť trovy konania. Vzhľadom na skutočnosť, že Ing. D. P. si danú povinnosť nesplnil, sťažovateľ podal 14. decembra 2000 návrh na výkon exekúcie na Exekútorskom úrade JUDr. J. J.

Súdny exekútor JUDr. J. J. sa podaním z 22. decembra 2000 obrátil na okresný súd so žiadosťou o udelenie poverenia spolu s návrhom na vykonanie exekúcie, pričom poverenie na výkon exekúcie č. 5309010444 bolo vydané 2. apríla 2001. Súdny exekútor vydal 25. júna 2001 príkaz sp. zn. Ex 1309/2000 na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľnosti – rodinného domu v T., zapísaného v liste vlastníctva 1580, vedeného v katastri nehnuteľností katastrálneho územia T. Deň dražby bol stanovený na 25. júl 2002.

Manželka povinného M. P. (ďalej len „navrhovateľka“) podala 11. júla 2002 okresnému súdu podnet na odklad exekúcie spolu s návrhom na vylúčenie veci z exekúcie. O podnete na odklad exekúcie bolo 12. júla 2002 rozhodnuté uznesením okresného súdu č. k. Er 3976/00-21 tak, že súd povolil odklad exekúcie až do právoplatného skončenia konania o vylúčenie veci vedeného na okresnom súde sp. zn. 7 C 641/2002. Okresný súd v predmetnom konaní nevykonával ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu žiadne úkony.

Sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 17 a nasl. zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) bola okresnému súdu doručená 6. augusta 2003. Predsedníčka okresného súdu JUDr. M. T. vo svojej odpovedi z 2. septembra 2003 požiadala sťažovateľa „o takú istú trpezlivosť, akú majú iní účastníci, ktorých návrhy prišli na súd skôr“ a uviedla, že v čase podania sťažnosti takýchto návrhov bolo viac ako šesťsto.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiada, aby ústavný súd deklaroval porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez prietáhov. Zároveň sťažovateľ žiada primerané finančné zadostučinenie v sume 36 000 Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy.

Predsedička okresného súdu sa na výzvu ústavného súdu z 30. marca 2004 vyjadrila k sťažnosti stanoviskom doručeným ústavnému súdu 19. apríla 2004. Vo svojom vyjadrení uviedla, že na prietáchoch v konaní sa v predmetnej veci podieľala aj navrhovateľka, ktorá nezaplatila súdny poplatok s podaním žaloby, ani nepožiadala o oslobodenie od poplatkovej povinnosti. Navrhovateľka nereagovala na viaceré výzvy súdu a nepredložila dôkaz, z ktorého by bola zrejmá hodnota sporu, preto nemohol súd rozhodnúť o poplatkovej povinnosti.

V súvislosti s prietáhmi v posudzovanom konaní predsedníčka okresného súdu ďalej poukázala na skutočnosť, že od územnosprávnej reorganizácie súdu v roku 1996 je okresný súd personálne poddimenzovaný. Počet spisov pripadajúcich na každého sudcu bol od osemsto do tisíc vecí. Vzhľadom na tento stav nebolo možné prijať žiadne účinné opatrenia na zabránenie prietáhov, pretože v kompetencii predsedu súdu nie je zabezpečiť dostatočný počet sudcov alebo zabrániť ich preloženiu na iný súd.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľa, stanoviska predsedníčky okresného súdu a najmä spisu okresného súdu sp. zn. 7 C 641/2002 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Okresnému súdu bol 11. júla 2002 doručený návrh na začatie konania o vylúčenie veci z exekúcie podaný navrhovateľkou na začatie konania o vylúčenie veci z exekúcie voči sťažovateľovi.

Navrhovateľka uvádza, že na základe rozsudkov krajského súdu sp. zn. 10 Cb 310/97 z 15. mája 1998 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 316/98 zo 16. augusta 2000 bol jej manžel Ing. D. P. zaviazaný sťažovateľovi uhradiť sumu 30 192,50 CAD s príslušenstvom a náhradu trov konania. Na návrh sťažovateľa bolo začaté exekučné konanie sp. zn. Ex 1309/2000, v rámci ktorého vydal súdny exekútor 25. júna 2001 exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností na parcele č. 3549 vo výmere 225 m² zapísaných na liste vlastníctva č. 1580 pre katastrálne územie T. so všetkým, čo patrí k týmto nehnuteľnostiam.

Navrhovateľka tvrdí, že s manželom sú síce napísaní na liste vlastníctva ako spoluvlastníci v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov, tento stav však nezodpovedá skutočnosti. Pozemok, na ktorom sa predmetný dom nachádza, je síce v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ale nehnuteľnosť – dom na pozemku, nadobudli výstavbou. Náklady na postavenie tohto domu predstavovali v roku 1975 sumu 200 000 Sk a navrhovateľka poskytla vlastné úspory v sume 150 000 Sk nadobudnuté pred uzavretím manželstva.

Navrhovateľka je preto v skutočnosti vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti v trojštvrтинovom podieli a manžel v jednoštvrтинovom podieli, čo môže navrhovateľka aj dokázať. Z uvedeného dôvodu vo svojom návrhu žiada, aby okresný súd vyniesol rozsudok, že z exekúcie je vylúčený navrhovateľkin spoluvlastnícky podiel vo veľkosti troch štvrtín z celkovej výmery nehnuteľnosti a priznal jej náhradu trov konania.

Potvrdením okresného súdu z 11. júla 2002 bola vec elektronicky pridelená zákonnému sudcovi Mgr. F. B. Právny zástupca sťažovateľa doručil 6. februára 2003 okresnému súdu vyjadrenie k návrhu navrhovateľky, v ktorom uvádza, že návrh navrhovateľky je v rozpore s ustálenou judikatúrou, tvrdenie navrhovateľky považujú so sťažovateľom za nepravdivé a za účelovú snahu v súčinnosti s manželom – povinným zmariť exekúciu. K vyjadreniu bola pripojená aj judikatúra najvyššieho súdu týkajúca sa rozhodovania v obdobných veciach.

Na základe úradného záznamu predsedníčky okresného súdu z 2. septembra 2003 sp. zn. Spr 2121/2003 bola zákonnému sudcovi daná na vedomie sťažnosť sťažovateľa na prietahy v predmetnom konaní, ktorá bola doručená okresnému súdu 6. augusta 2003.

Okresný súd výzvou z 30. septembra 2003, ktorá bola vypravená 7. októbra 2003, požiadal navrhovateľku, aby v lehote siedmich dní predložila znalecký posudok na nehnuteľnosť alebo predložila znalecký posudok, ktorý dal vypracovať exekútor. Navrhovateľka mala vykázané doručenie výzvy 16. októbra 2003.

Navrhovateľka doručila okresnému súdu 28. novembra 2003 žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku vzhľadom na svoju sociálnu situáciu. Okresný súd požiadal navrhovateľku výzvou z 2. decembra 2003 o zaslanie správy o majetkových a zárobkových pomeroch v lehote desiatich dní. Navrhovateľka doručila okresnému súdu 16. decembra 2003 potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie zástupcu v právnej veci.

Predsedníčka okresného súdu listom z 13. januára 2004 upozornila zákonného sudcu na nutnosť plynulého a rýchleho konania vo veci vzhľadom na skutočnosť, že od rozhodnutia v predmetnej veci závisí ďalší postup pri realizácii exekúcie, pričom ďalšia kontrola bude vykonaná o mesiac.

Okresný súd výzvou z 15. januára 2004, ktorá bola vypravená 11. februára 2004, opätovne požiadal navrhovateľku o predloženie znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v exekučnom konaní, a to v lehote piatich dní. Navrhovateľka mala doručenie vykázané 18. februára 2004. Znalecký posudok bol okresnému súdu doručený 23. februára 2004.

Okresný súd výzvou z 15. januára 2004, ktorá bola vypravená 11. februára 2004, požiadal exekútora JUDr. J. J., aby v lehote piatich dní oznámil cenu predmetnej nehnuteľnosti určenú podľa cenového predpisu. Súdny exekútor zaslal požadované údaje okresnému súdu v stanovenej lehote.

Predsedníčka okresného súdu listom z 13. marca 2004 upozornila zákonného sudcu na skutočnosť, že predmetná vec je z hľadiska rýchlosti sledovaná Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a vo veci je potrebné konať plynulo.

Okresný súd vydal 26. marca 2004 uznesenie č. k. 7 C 641/02-25, ktorým rozhodol o nepriznaní oslobodenia navrhovateľky od súdnych poplatkov. Navrhovateľka doručila okresnému súdu 20. apríla 2004 odvolanie voči uzneseniu s tým, že dôvody odvolania uvedie v lehote pätnástich dní osobitným podaním. Okresný súd v urgencii zo 17. mája 2004 vyzval navrhovateľku na doplnenie odvolania z 20. apríla 2004 podľa ustanovenia § 205 Občianskeho súdneho poriadku v lehote desiatich dní.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Len prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby neodstráni a nemôže odstrániť. Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 26/95, I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99 a ďalšie).

Sťažovateľ využil právny prostriedok, ktorého uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, a podal sťažnosť na priet'ahy v konaní listom, ktorý bol doručený okresnému súdu 6. augusta. 2003. Predsedníčka okresného súdu JUDr. M. T. vo svojej odpovedi z 2. septembra 2003 požiadala sťažovateľa o trpezlivosť a uviedla, že v čase podania sťažnosti bolo na súde viac ako šesťsto podobných návrhov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitosť veci“, ústavný súd bral do úvahy právny a skutkový stav veci. Predmetom konania je návrh na vylúčenie veci – nehnuteľnosti z exekúcie. Z hľadiska právnej stránky posudzovanej veci ide o úplne jednoduchý prípad, ktorý je dostatočne prepracovaný v súdnej judikatúre. Skutková stránka veci je z hľadiska zložitosti tiež úplne jednoduchá, pretože napriek predpokladanému protikladnému stanovisku účastníkov konania sú všetky skutočnosti v spore preukázané, a prípadné sporné skutočnosti je možné rozhodnúť v súlade s predchádzajúcou judikatúrou najvyššieho súdu v tejto oblasti.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Z hľadiska uvedeného kritéria možno vysloviť záver, že sťažovateľ svojím správaním neprispel k priet'ahom v konaní. Zároveň ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že sťažovateľ podal sťažnosť na priet'ahy v konaní

predsedníčke okresného súdu, čím vyjadril svoju nespokojnosť s priebehom a dĺžkou súdneho konania.

Navrhovateľka ako účastníčka konania svojím správaním prispela k prieťahom v konaní, pretože okresný súd musel zasielať opakovanú výzvu na predloženie znaleckého posudku. Napriek skutočnosti, že v odvolaní doručenom okresnému súdu 20. apríla 2004 uviedla, že do pätnástich dní uvedie dôvody odvolania osobitným podaním, neurobila tak a okresný súd výzvou zo 17. mája 2004 opakovane urgoval doplnenie odvolania.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu uvedeného práva, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky.

Ústavný súd zistil, že okresný súd bol nečinný od 11. júla 2002 do 30. septembra 2003, čím vznikli prieťahy v dĺžke štrnástich mesiacov. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na dve upozornenia predsedníčky okresného súdu z 13. januára 2004 a 13. marca 2004, v ktorých žiada o plynulé a rýchle konanie vo veci, čo v okolnostiach daného prípadu potvrdzuje existenciu prieťahov zistených ústavným súdom.

Napriek skutočnosti, že od 30. septembra 2003 okresný súd vykonával úkony v danej veci, ústavný súd po preštudovaní spisu zistil, že nezodpovedá povahe veci a primeranosti dĺžky konania, ak po dvadsiatich dvoch mesiacoch od začatia konania nebolo rozhodnuté ani v takej elementárnej veci, ako je poplatková povinnosť navrhovateľky.

Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku postup okresného súdu v uvedenom období vyhodnotil ako konanie, v ktorom došlo k zbytočným prieťahom zo strany okresného súdu v celkovej dĺžke štrnástich mesiacov a zároveň ktoré nesmerovalo k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa, pretože počas dvadsiatich dvoch mesiacov, ktoré uplynuli od doručenia návrhu okresnému súdu,

sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie vo veci samej, pričom od výsledku rozhodnutia v predmetnej veci priamo závisí uskutočnenie nadväzujúceho exekučného konania. Zároveň ústavný súd upozorňuje, že dĺžka prietáhov, ktoré zistil v konaní okresného súdu v tejto veci, nie je ovplyvnená správaním navrhovateľky v predmetnom konaní.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 19. apríla 2004 okrem iného uviedla, že prietahy v konaní boli spôsobené aj samotnou navrhovateľkou, ktorá nezaplatila súdny poplatok ani nepožiadala o oslobodenie od poplatkovej povinnosti. Ústavný súd poukazuje v tejto súvislosti na ustanovenie § 10 ods. 2 a ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ktoré poskytujú možnosť plynulého postupu súdu aj v prípade nezaplatenia súdneho poplatku.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 19. apríla 2004 ďalej uviedla, že prietahy v posudzovanom konaní vyplynuli z dôvodu personálnej poddimenzovanosti okresného súdu. Ústavný súd v zmysle rozhodovacej činnosti v tejto oblasti poznamenáva, že „je vecou štátu a organizácie práce súdov, aby za situácie, keď tomu nebráni žiadna zákonná prekážka, nedochádzalo k zbytočným prietahom v konaní,“ (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 19/00, I. ÚS 64/00). Ani veľký počet vecí, ani pridelenie sudcov na vyšší súd nemožno považovať za takú okolnosť, ktorá zbavuje súd ústavou uloženou povinnosťou postupovať v občianskom súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu – napr. rozhodnutia I. ÚS 50/01, I. ÚS 51/01.

Právo zaručené podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa realizuje takým konaním všeobecných súdov, ktoré plynule smeruje k odstráneniu právnej neistoty osoby, ktorá sa obrátila na súd v konkrétnej veci (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 40/97).

Na základe týchto dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, tak ako mu ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

IV.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení práva sťažovateľa, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

V konkrétnych okolnostiach danej veci vidí ústavný súd nemajetkovú ujmu sťažovateľa v okolnosti, keď napriek súdnym rozhodnutiam, ktoré boli vydané v roku 1998 a potvrdili existenciu dlžnej sumy, sťažovateľ nemá ani v dlhodobom časovom horizonte istotu uhradenia dlžnej sumy. Ústavný súd zvlášť prihliadol na skutočnosť, že v konaní pred okresným súdom ide o výkon už priznaného práva v inom konaní a napriek tejto okolnosti a jednoduchosti predmetnej veci neboli vykonané ani základné úkony. Preto ústavný súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie sumu 20 000 Sk.

Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera aj Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadosťučinenie podľa príslušných článkov Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, aplikovaných na konkrétne okolnosti prípadu.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý zakotvuje výnimku z tejto zásady, ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa bolo porušené, a teda mal vo veci úspech.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceníteľná peniazmi.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli zrealizované v roku 2004, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2003 bol priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 13 602 Sk, preto ústavný súd priznal náhradu trov za dva úkony právnej pomoci, každý v hodnote 4 534 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 19 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z., t. j. 136 Sk.

Podľa takto určených kritérií je správny výpočet trov v sume 9 340 Sk, ktorú ústavný súd zaviazal uhradiť právnemu zástupcovi sťažovateľa okresný súd.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2004